

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๖๕ / ๒๕๖๑

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับหนังสือ
ร้องเรียน

ผู้อุทธรณ์

: นาย ก.

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ

: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. ผู้อุทธรณ์ ตำแหน่งนิติกรปฏิบัติการ สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถูกนาย ข. และพวก ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
ตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๙๑๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๙ ร้องทุกข์
เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อุทธรณ์และคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๔
เมษายน ๒๕๖๐ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอหนังสือร้องทุกข์ของนาย ข.
นาง ค. และนาย ง. ทุกข้อที่ได้กล่าวหาผู้อุทธรณ์และคณะกรรมการสืบสวน
ข้อเท็จจริงขณะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๑๐๔๒ ลงวันที่ ๑๙
พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่า หนังสือร้องทุกข์เป็น
ข้อมูลข่าวสารลับซึ่งหากเปิดเผยทั้งหมดหรือบางส่วนจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์แห่งรัฐ ตามข้อ ๑๕
ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ และเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่
ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น ตามมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐

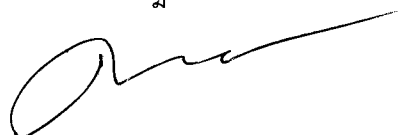
ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการ
บังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ เหตุผลในการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขอสำเนาหนังสือร้องทุกข์ของนาย ข. กับพวก ทุกข้อที่ได้กล่าวหา

คำวินิจฉัย ที่ สค ๖๕ / ๒๕๖๑

ผู้อุทธรณ์และคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงขณะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว แต่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปฏิเสธการเปิดเผย ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหนังสือ ลับ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๑๗๘๕ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีหนังสือ ลับ ที่ ศธ ๐๒๐๖.๙/๑๘๒ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๐ แจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานชี้แจงเหตุผลในการสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงเพื่อให้ชี้แจงข้อเท็จจริงดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงโดย นาย จ. และผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้อุทธรณ์ขอให้เปิดเผยข้อกล่าวหาทุกข้อกล่าวหาจากการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงและสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องส่งให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อประกอบการพิจารณา และมีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขอให้ทบทวนการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในหนังสือร้องทุกข์ดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในประเด็นอื่นของหนังสือร้องทุกข์และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบว่าหากประสงค์จะให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้ร้องขอไปยังคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเป็นผู้ครอบครองหรือควบคุมดูแล สำหรับเหตุผลที่ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในประเด็นอื่นของหนังสือร้องทุกข์ดังกล่าว เนื่องจากมีประเด็นเกี่ยวข้องกับการกล่าวอ้างถึงการกระทำผิด และมีประเด็นเกี่ยวข้องกับการร้องทุกข์ในเรื่องที่ นาย ข. กับพวก ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ประกอบกับเป็นการร้องทุกข์ต่อประธานกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่วนกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ได้มีการกล่าวอ้างถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงโดยไม่มีพยานหลักฐานสนับสนุนข้อกล่าวอ้าง และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ได้เชื่อตามคำกล่าวอ้างของผู้ร้องทุกข์ ดังนั้น คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงจึงไม่ได้รับความเสียหายจากการกล่าวอ้างดังกล่าวแต่อย่างใด ซึ่งหากคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงยังเห็นว่าเรื่องดังกล่าว ตนเป็นผู้ได้รับความเสียหายโดยตรงและเป็นความผิดต่อส่วนตัวก็สามารถดำเนินการเองได้ตามกฎหมาย

คำวินิจฉัย ที่ สค ๖๕ / ๒๕๖๑

ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ ชี้แจงว่าได้ทำหนังสือสอบถามความคืบหน้าต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีหนังสือแจ้งให้ทราบว่า เรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาคำร้องทุกข์ของ ก.ค.ศ. ผู้อุทธรณ์เห็นว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมิได้ดำเนินการเรื่องดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎหมายกล่าวคือ เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาแล้วเห็นว่าหนังสือร้องทุกข์ของนาย ข. กับพวก เป็นการร้องเรียนกล่าวหาผู้อื่นโดยข้อความอันเป็นเท็จ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะผู้บังคับบัญชาจึงมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ได้บังคับบัญชาดังกล่าว แต่กลับละเว้นไม่ดำเนินการและกล่าวอ้างว่าอยู่ระหว่างการพิจารณาของ ก.ค.ศ. ซึ่งสำนักงาน ก.ค.ศ. ได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาคำร้องทุกข์ดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบแล้ว ดังนั้น กรณีที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแจ้งให้ทราบว่าปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของ ก.ค.ศ. จึงไม่เป็นความจริงแต่ประการใด

สำนักงาน ก.ค.ศ. มีหนังสือที่ ศธ ๐๒๐๖.๙/๗๑ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑ ชี้แจงว่า นาย ข. และพวก ได้มีหนังสือร้องทุกข์คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงมายังสำนักงาน ก.ค.ศ. สำนักงาน ก.ค.ศ. จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานชี้แจงเหตุผลในการสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ต่อมา อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (ที่ทำแทน ก.ค.ศ.) ได้พิจารณาคำร้องทุกข์ดังกล่าวและแจ้งมติให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ร้องทุกข์ทราบแล้ว ส่วนหนังสือร้องทุกข์ที่ผู้อุทธรณ์มีคำขอนั้น เป็นกรณีที่ นาย ข. กับพวก ร้องเรียนคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์ชี้แจงข้อเท็จจริง ซึ่งการร้องเรียนในประเด็นดังกล่าวไม่ได้ถูกส่งไปยังสำนักงาน ก.ค.ศ. พิจารณาแต่อย่างใด ดังนั้น เอกสารที่ผู้อุทธรณ์ขอจึงไม่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของสำนักงาน ก.ค.ศ.

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ หนังสือร้องทุกข์ของนาย ข. และพวก ฉบับลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ จำนวน ๕ แผ่น เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการร้องทุกข์กรณีถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง และมีการกล่าวพาดพิงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้กรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงและผู้อุทธรณ์ชี้แจงในกรณีดังกล่าวและพิจารณาเห็นว่าข้อกล่าวอ้างนี้ไม่อาจรับฟังได้ เมื่อการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยไม่อาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นผู้ถูกพาดพิงในหนังสือ

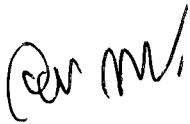

คำวินิจฉัย ที่ สค ๖๕ / ๒๕๖๑

ร้องทุกข์ดังกล่าวมีสิทธิขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้เพื่อใช้ปกป้องส่วนได้เสียของตน ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้อง ประกอบกันแล้ว เห็นว่าหนังสือร้องทุกข์ดังกล่าวเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

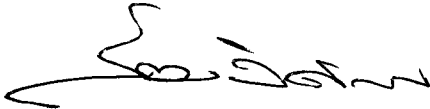
ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเปิดเผยหนังสือร้องทุกข์ของ นาย ข.

นาง ค. และนาย ง. ทุกข้อที่ได้กล่าวหาผู้อุทธรณ์และคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

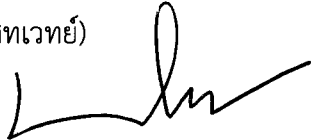
(นางวนิดา สักการโกศล)

หัวหน้าคณะที่ ๒

(นางรัศมี วิศทเวทย์)

กรรมการ

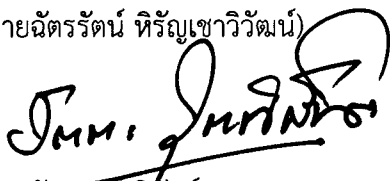
กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราโมทย์ ประจนปัจจนึก)

(นายฉัตรรัตน์ ทิรัญเชาวีวัฒน์)

กรรมการ

(นายวัตตะ วุตติสินต์)

กรรมการ

พลโท

(พลเรือตรี วรสิทธิ์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๑